

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ D'ARXIU de la Informació Prèvia núm. 222/2013, referent al Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Antecedents

Primer.- En data 12/12/2013 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (en endavant, CSSB), amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

La persona denunciant exposava que en data XX/XX/XXXX va comparèixer davant el CSSB per tal que se li fes efectiu el dret d'accés de la LOPD que havia exercit prèviament en relació als fitxers de titularitat del CSSB, a través de la visualització dels aplicatius informàtics. Durant aquesta compareixença, sembla que el CSSB li va lliurar també una documentació requerida per la persona aquí denunciant que feia referència a un "*Barem de valoració dels graus i nivells de dependència (BVD)*", la qual contenia una informació que no figuraria als aplicatius informàtics del CSSB. La persona denunciant manifesta que la documentació del barem esmentat conté dades especialment protegides i que no ha consentit que el CSSB pugui accedir a aquesta informació que provindria d'altres administracions, motiu pel qual qüestiona la licitud del dit tractament de dades.

La persona denunciant aportava diversa documentació relativa al fet denunciat, entre la qual hi figurava una còpia del seu "*Barem de valoració dels graus i nivells de dependència (BVD)*".

Segon.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (IP 222/2013), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el sí d'aquesta fase d'informació, per mitjà d'ofici de data 08/01/2014 es va requerir al CSSB per tal que informés sobre diferents extrems relacionats amb els fets denunciats.

El CSSB va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit de data 23/01/2014, pel qual s'exposava, entre d'altres, el següent:

- Que "*La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència crea el Sistema per a l'autonomia i l'atenció a la dependència amb la col·laboració i la participació de totes les administracions públiques. Aquest Sistema queda integrat en el Sistema públic de serveis socials de Catalunya d'acord amb la disposició addicional cinquena de la Llei 12/2007, de 12 d'octubre de serveis socials.(...)*"

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

- Que: *“El Consorci de Serveis Socials de Barcelona, d’acord amb el Decret 113/2006, de 25 d’abril, té per objecte el desenvolupament, en l’àmbit territorial del municipi de Barcelona, dels serveis, establiments i els programes i activitats de prevenció, atenció i promoció social que li encomana la Carta Municipal de Barcelona.(...)”*
- Que: *“El (...) del Consorci, té delegades per (...) servei d’Atenció a les Persones del Barcelonès dels Serveis Territorials del Departament de Benestar Social i Família, les competències relatives a l’aplicació de la Llei 39/2006, (...) en el municipi de Barcelona, en virtut de la Resolució ASC/2320/2007, de 9 de juliol.”*
- Que: *“Els articles 37 i 38 de la Llei 39/2006 esmentada preveuen que a través de la utilització preferent de les infraestructures comunes de comunicacions i serveis telemàtics de les administracions públiques, posarà a disposició del sistema per a l’autonomia i atenció a la dependència, una xarxa de comunicacions que faciliti i doni garanties de protecció per a l’intercanvi d’informació entre els seus integrants.(...)”*
A l’empara d’aquest marc normatiu, s’han anat signant diversos convenis de col·laboració entre el Departament de Benestar Social i Família i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, en dates 25/10/2007, 19/2/2008 i 378/2010, per al desplegament i aplicació del sistema català d’autonomia i atenció a la dependència.(...)”
- Que: *“Les dades relatives al document “barem de valoració de graus i nivells de dependència (BVD)” s’inclouen al fitxer anomenat “Sistema per a l’autonomia i atenció a la Dependència en l’àmbit competencial del Departament de Benestar Social i Família” (...). Però així mateix, s’inclouen també al fitxer anomenat “Dependència”, del Consorci de Serveis Socials de Barcelona, creat per Resolució de 18.11.2008, publicada al DOGC, núm. 5270, de 02.12.2008.”*
- Que: *“En conclusió, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona és l’administració pública, coparticipada pel Departament de Benestar Social i Família i amb vinculació a aquest, que té assignades les funcions de l’aplicació del sistema Català d’Autonomia i Dependència en el municipi de Barcelona, i els actes dictats pel consorci en aquesta matèria per delegació del Departament de Benestar social i Família es consideren dictats pel propi Departament (...)”*
- Que: *“D’altra banda, l’imprès de sol·licitud de reconeixement de la situació de dependència i del dret als serveis i prestacions vinculades, presentat per la persona interessada l’XX/XX/XXXX, autoritza expressament a facilitar les seves dades al servei de valoració de la dependència i als professionals que hagin de realitzar el programa individual d’atenció de la dependència, amb compliment de l’article 6 de la LOPD.(s’adjunta còpia)”*

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

L'entitat requerida aportava còpia de la sol·licitud de data XX/XX/XXXX relativa al reconeixement de la situació de dependència i del dret als serveis i prestacions vinculades, registrada d'entrada el XX/XX/XXXX al Departament d'Acció Social i Ciutadania (actualment, Departament de Benestar Social i Família).

Tercer.- També en el marc de la informació prèvia, es va comprovar que l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (en endavant, ICASS) del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya és responsable, entre d'altres, del fitxer "*Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència, en l'àmbit competencial del Departament*", que té com a finalitat "*gestionar els procediments de reconeixement de la situació de dependència i d'elaboració del programa individual d'atenció*", i que es troba inscrit al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, dependent d'aquesta Autoritat.

Fonaments de Dret

Primer.- D'acord amb el previst a l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats.

Tal com s'ha vist als antecedents, la persona denunciant manifestava no haver prestat el seu consentiment per a què el CSSB accedís al contingut del document "*Barem de valoració dels graus i nivells de dependència*" (en endavant BVD) que contenia dades especialment protegides i que a més, havia estat elaborat per una altra administració.

El primer que cal dir és que certament, tal com sostenia la persona denunciant, el document objecte de controvèrsia conté dades especialment protegides, d'acord amb la definició prevista a l'article 5.1 g) del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (en endavant, RLOPD), que determina que són "*Dades de caràcter personal relacionades amb la salut: les informacions que concerneixen la salut passada, present i futura, física o mental, d'un individu. En particular, es consideren dades relacionades amb la salut de les persones les referides al seu percentatge de discapacitat i a la seva informació genètica.*" És a dir, el concepte es refereix a qualsevol tipus d'informació que incorpori algun element relacionat amb la salut, i en aquest sentit, el document controvertit, a part de les dades personals identificatives i de contacte de la persona aquí denunciant, conté també dades sobre la valoració de la seva situació de dependència, dades que òbviament estan vinculades a la salut.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

D'acord amb l'anterior, cal tenir present que l'article 7.3 de la LOPD determina que aquest tipus de dades (dades especialment protegides), només poden ser recollides, tractades i cedides quan, per raons d'interès general, així ho disposi una llei o l'afectat hi consenti expressament.

Durant la fase d'informació prèvia, el CSSB ha aportat còpia de la sol·licitud relativa al reconeixement de la situació de dependència i del dret als serveis i prestacions vinculades que l'aquí denunciant havia presentat en data XX/XX/XXXX davant el Registre del llavors Departament d'Acció Social i Ciutadania. En aquesta sol·licitud, que està degudament signada per l'aquí denunciant, consta dins l'apartat "Declaración/autorización" que la persona sol·licitant: *"Autorizo a facilitar mis datos al Servicio de Valoración de la Dependencia que se asigne para mi valoración, así como los profesionales que tendrán que proponer el Programa individualizado de atención a la dependencia (PIA)."*

La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència, crea un Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència amb la col·laboració i participació de totes les administracions públiques (article 1). Al seu torn, els articles 27, 28 i 29 de la mateixa llei regulen diversos aspectes relatius a la valoració de la situació de dependència, en els quals es preveu la intervenció de l'Administració de la Comunitat Autònoma, així com dels serveis socials corresponents.

Mitjançant Decret 115/2007, de 22 de maig, es van determinar els òrgans de la Generalitat de Catalunya competents per aplicar la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. Concretament a l'article 1.2 s'estableix que: *"La competència inclou, en tot cas, les funcions de tramitar i resoldre el procediment de reconeixement de la situació de dependència i de determinació dels serveis i les prestacions corresponents, i el procediment d'aprovació del Programa Individual d'Atenció, d'acord amb l'esmentada Llei 39/2006, de 14 de desembre."*

I a l'article 2 del mateix decret, s'assenyala que els òrgans administratius competents per tramitar, resoldre i notificar els procediments previstos a l'article 1.2 són els Serveis d'Atenció a les Persones dels Serveis Territorials del Departament de la Generalitat de Catalunya competent en matèria de serveis socials (actualment, el Departament de Benestar Social i Família) i que aquests, exerciran la seva competència sota la dependència funcional de l'ICASS.

Finalment, a través de la Resolució ASC/2320/2007, de 9 de juliol, la persona titular del Servei d'Atenció a les Persones del Barcelonès dels Serveis Territorials de Barcelona ha delegat en la Gerència del Consorci de Serveis Socials de Barcelona, en l'àmbit territorial del municipi de Barcelona, les funcions de tramitació, resolució i notificació dels procediments previstos a l'article 1.2 del Decret 115/2007, de 22 de maig. Aquesta delegació de competències s'ha efectuat de conformitat amb els articles 13 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (en endavant, LRJPAC) i 8 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (en endavant, LRJPCat).

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

A partir del que s'ha exposat fins aquí, es pot concloure ja que no es pot considerar il·lícit el tractament de dades efectuat pel CSSB i que fou objecte de denúncia. L'article 6 de la LOPD exigeix el consentiment de la persona afectada com a regla general per tal que es puguin tractar les seves dades personals. El mateix article però, en el seu apartat 2n, afegeix que no cal el consentiment quan les dades es recullin per a l'exercici de les funcions pròpies de les administracions públiques en l'àmbit de les seves competències. I per al cas de dades referents a la salut, l'art. 7.3 de la LOPD permet el seu tractament quan, per raons d'interès general, així ho disposi una llei o l'afectat hi consenti expressament.

Doncs bé, el primer que cal dir és que el tractament de les dades efectuat pel CSSB del document anomenat "*Barem de valoració dels graus i nivells de dependència*" estava expressament consentit per la persona afectada, tal com consta a la sol·licitud presentada en data XX/XX/XXXX. Cal subratllar aquí novament que en la dita sol·licitud signada per l'aquí denunciante, autoritzava a facilitar les seves dades al servei de Valoració de la Dependència que se l'assignés per a la seva valoració, així com als professionals als qui els corresponia proposar el Programa individualitzat d'atenció de la dependència (PIA). Així, en la mesura que corresponia als professionals del CSSB dur a terme algunes de les funcions esmentades, estaríem davant d'un tractament expressament consentit per la persona afectada.

A l'anterior cal afegir que les dades personals controvertides no les va facilitar directament la persona afectada al CSSB, sinó que les va facilitar a l'ICASS i aquesta entitat les hauria cedit al CSSB. Per tant, cal analitzar també si aquesta comunicació de dades efectuada prèviament per part de l'ICASS al CSSB disposava de la cobertura legal necessària, que en cas afirmatiu empararia lògicament el posterior accés i tractament a les dades efectuat pel CSSB com a cessionari legítim. A aquest respecte, l'article 11.2 c) de la LOPD estableix una excepció a la regla general del consentiment per a la comunicació o cessió de dades, segons la qual es podrà efectuar tal cessió sense consentiment, quan "*el tractament respongui a la lliure i legítima acceptació d'una relació jurídica el desenvolupament, el compliment i el control de la qual impliqui necessàriament la connexió del tractament esmentat en fitxers de tercers. En aquest cas, la comunicació només es legítima quan es limiti a la finalitat que la justifiqui.*"

En el cas que ens ocupa, la persona denunciante a través de la sol·licitud de reconeixement de la situació de dependència i del dret als serveis i prestacions vinculades va prestar el seu consentiment per tal que els òrgans encarregats de gestionar la seva sol·licitud tractessin les dades personals necessàries per obtenir el reconeixement de la situació de dependència i el dret als serveis i prestacions vinculades. I com s'ha vist, tal gestió comportava que l'ICASS cedís aquestes dades al CSSB per tal que aquest pogués complir amb les funcions que exercia per delegació. En aquest sentit, no pot oblidar-se a més, que el CSSB es tracta d'un ens associatiu entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, creat per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, per a la gestió conjunta de funcions, activitats o serveis vinculades amb la matèria de serveis socials.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

A l'últim, i per afegit a l'anterior, es pot acudir també a l'article 21 de la LOPD, el qual determina que: *“Les dades de caràcter personal recollides o elaborades per les administracions públiques per a l'exercici de les seves atribucions no han de ser comunicades a altres administracions públiques per a l'exercici de competències diferents o de competències que tractin matèries diferents (...)*”. De conformitat amb aquest precepte, cal que es compleixin aquí dos requisits de forma acumulativa, que en el present cas certament es donen, atès que 1) la comunicació de dades s'hauria efectuat en l'exercici de funcions atribuïdes a ambdues administracions; i 2) la cessió es va produir en exercici de les mateixes competències o de competències sobre una mateixa matèria (serveis socials).

Amb aquestes exigències de l'art. 21 de la LOPD, es garanteix que les dades que s'han recollit per una administració pública i per a una finalitat en concret, només seran utilitzades per aquella administració o per d'altres administracions, si es manté la finalitat. En aquest sentit, resulta il·lustrativa la Sentència del Tribunal Suprem de data 15/04/2002: *“(...)la cesión o comunicació de los datos entre Administraciones Públicas, mientras se lleve a cabo, precisa y únicamente, para alcanzar el fin o uno de los fines a los que obedece la creación misma del fichero y la propia recogida de aquéllos, y no, por tanto, para el ejercicio de competencias diferentes o de competencias que versen sobre materias distintas, queda ya amparada por el consentimiento inicialmente prestado por el titular de los datos para su recogida y tratamiento. Es decir, en tal caso, huelga la necesidad de un nuevo consentimiento cuyo objeto específico sea aquella cesión o comunicación.(...)”*

En definitiva, de conformitat amb tot el que s'ha exposat, i atès que no ha resultat acreditada durant la present informació prèvia l'existència d'indicis racionals que permetin imputar cap fet que pogués ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la LOPD, procedeix acordar l'arxiu de les presents actuacions.

L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que *“(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats*”. I l'art. 20.1) del mateix Decret determina que procedeix el sobreseïment: *“a) Quan els fets no són constitutius d'infracció administrativa.”*

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Arxivar les actuacions d'informació prèvia número 222/2013, relatives al Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segon.- Notificar aquesta Resolució al Consorci de Serveis Socials de Barcelona, i comunicar-la a la persona denunciant i a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat denunciada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 14 de març de 2014